

tighet, att jag deraf ännu icke hunnit att taga tillräcklig kännedom, får jag anhålla att framdeles få afgifva yttrande i anledning af nämnda förslag.

I anledning häraf erinrade Herr Talmannen, hurusom motionstiden med denna dag ginge till ända, hvadan, om Herr Svenséns förbehåll af sååge motions ingifvande i nu omförmälda ämne, Herr Talmannen ansååge ett såådant förbehåll grundlagsenligen icke kunna beviljas; och blef, på derom framställd proposition, denna Herr Talmannens uppfattning af Kammaren godkänd.

Sammanträdet afslutades kl. $\frac{3}{4}$ 7 e. m.

In fidem
H. Husberg.

Lördagen den 30 Januari.

Kl. 10 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 22 och protokollsutdrag för den 28 i denna månad.

§ 2.

Enligt Kammarens förut fattade beslut företogs nu val af dels de sju ledamöter och dels de tre suppleanter, som af denna Kammare borde utses till det särskilda Utskottet, under hvars behandling skulle komma Kongl. Maj:ts nåådiga Proposition om landtförsvarets organisation och dermed sammanhang egande frågor.

Till ledamöter i detta Utskott utsåågos:

Herr	<i>Axel Adlersparre</i>	med	158	röster,
"	<i>Sven Nilsson</i>	"	156	"
"	<i>S. A. Hedlund</i>	"	155	"
"	<i>Bälter Sven Ersson</i>	"	125	"
"	<i>John Philip Ericson</i>	"	123	"
"	<i>Daniel Danielsson</i>	"	108	" och
"	<i>P. Engman</i>	"	98	"
				samt

samt till *suppleanter*:

Herr <i>Sven Hansson</i>	med	82 röster,	
„ <i>O. P. Rylander</i>	”	80	och
„ <i>Per Jonsson</i>	”	77	”

§ 3.

Nedannämnda bordlagda motioner blefvo vid förnyad föredragning hänvisade:

- Herr *Jonas Anderssons* motion, N:o 232, till Lag-Utskottet;
 Herr *Gumaelius'* motion, N:o 233, till Stats-Utskottet;
 Herr *Isbergs* motion, N:o 234, till Lag-Utskottet;
 Herr *Printzenskölds* motion, N:o 235, och
 Herr *Benedicks'* motion, N:o 236, till Stats-Utskottet;
 Herr *Falkmans* motioner, N:o 237 till Konstitutions-Utskottet och N:o 238 till Lag-Utskottet;
 Herr *Fredricsons* motioner, N:o 239 till Stats-Utskottet och N:o 240 till Tillfälligt Utskott;
 Herr *Medins* motioner, N:o 241 till Tillfälligt Utskott och N:o 242 till Lag-Utskottet;
 Herr *Buscks* motion, N:o 243, till Lag-Utskottet;
 Herr *Johan Erickzons* motion, N:o 244, och
 Herr *Ola Lassons* motion, N:o 245, till Stats-Utskottet;
 Herr *Anders Perssons* från Christianstads län motioner, N:is 246 och 247 till Lag-Utskottet och N:o 248 till Tillfälligt Utskott;
 Herr *Ola Nilssons* motion, N:o 249, till Lag-Utskottet;
 I fråga om det Utskott, till hvilket Herr *Keys* motion, N:o 250 borde hänvisas, yttrade

Herr *Hedenberg*: Då Kammararen redan till tillfälligt Utskott remitterat åtskilliga motioner af enahanda syfte som den nu förevarande, synes mig att jemväl denna motion bör till tillfälligt Utskott hänvisas, hvarom jag därför får anhålla.

Men fann Kammararen, efter det motionärens förslag blifvit uppläst, motionen böra handläggas af Lag-Utskottet, dit densamma alltså hänvisades.

Vidare hänvisades:

- Herr *Keys* motion, N:o 251, till Stats-Utskottet;
 Herr *Bjerkanders* motion, N:o 252, till Konstitutions-Utskottet;
 Herr *Svenséns* motioner, N:o 253 till Stats-Utskottet, N:o 254 till Lag-Utskottet och N:o 255 till Tillfälligt Utskott;
 Herr *Åkerlunds* motioner, N:is 256 och 257, till Bevillnings-Utskottet;
 Herr *Wilhelm Nilsons* motioner, N:is 258 och 259, till Stats-Utskottet;
 Herr *Kjellmans* motioner, N:is 260 och 261, till Lag-Utskottet;

- Herr *A. von Proschwitz'* motioner, N:o 262 till Lag-Utskottet och N:o 263 till Tillfälligt Utskott;
- Herr *Mannerskantz'* motion, N:o 264, till Särskilda Utskottet;
- Herr *Hedenbergs* motion, N:o 265, till Stats-Utskottet;
- Herr *Hiertas* motion, N:o 266, till Lag-Utskottet;
- Herr *Åstrands* motioner, N:is 267 och 268, till tillfälligt Utskott;
- Herr *Lönnbergs* motioner, N:o 269 till Bevillnings-Utskottet och N:o 270 till Stats-Utskottet;
- Herr *J. E. Johanssons* motioner, N:o 271 till Lag-Utskottet och N:o 272 till Stats-Utskottet;
- Herr *Hæggströms* motion, N:o 273, och
- Herr *Östlings* motion, N:o 274, till Lag-Utskottet;
- Herr *Daniel Isakssons* och *J. J. Magnells* motioner, N:o 275 till Tillfälligt Utskott och N:o 276 till Lag-Utskottet;
- Herr *Olof Olssons* från Wermlands län motion, N:o 277, och
- Herr *Per Nilssons* från Malmöhus län motion, N:o 278, till Stats-Utskottet.

§ 4.

I fråga om Herr *Per Nilssons* från Malmöhus län motion, N:o 279, om öfverlemnande till Kongl. Mynt- och Medalj-kabinetten af åtskilliga i Riksbanken befintliga mynt och medaljer m. m. ytrade

Herr *Gumælius*: Jag har visserligen ej den närmare kännedom om den nu förevarande motionen och de förhållanden den berör, att jag kan förklara mig fullt instämma i förslaget att afhända Banken den ifrågasvarande betydliga samlingen; men nog synes det mig hafva skäl för sig och vara af vigt, att den blir använd på ett sådant sätt, att den kan komma till nytta för den allmänna vetenskapliga kulturen.

Om således det befinnes vara nyttigt, att samlingen på annat sätt användes, så att den gör mera gagn, kan man dock vara af olika mening om sättet *hur* den bör användas. Att Staten i sådant fall bör ega att för sin samling först och främst uttaga hvad som möjligen kan tjena till densammans kompletterande anser jag vara fullkomligt i sin ordning och härutinnan instämmer jag i allo med motionären. Men deremot anser jag det vara ovärdigt att sälja återstoden af Riksbankens myntsamling på auktion och sålunda skingra den till enskilda, ja kanske så, att det mesta och dyrbaraste skulle komma att gå till utlandet. Jag tror ej att vår ställning är så bekymmersam att vi behöfva försingra hvad under andra tider för det allmännas räkning blifvit samladt och tillgripa dylika utvägar för att förskaffa oss tillgångar till våra utgifter, hvartill inkomsten af ifrågasvarande försäljning i ringa mån skulle hjälpa, och vi böra derjemte komma i håg, att olyckor och förluster, i afseende på de samlingar vi hade i behåll, kunde inträffa, och att vi i röljd deraf framdeles möjligen skulle kunna önska oss tillbaka åtskilliga af de sällsynta föremål, samlingen innehåller, men att denna önskan då ej skulle kunna annat än delvis tillfredsställas, och att derföre då skulle krävas omkostnader mång-

dubbelt större, än de belopp försäljningen af samma föremål nu skulle inbringa.

Jag tror därför att, sedan Staten lemnats tillfälle uttaga hvad för kompletterande af dess samling kan erfordras, återstoden af Riksbankens myntsamling bör användas så, att deraf bildas, om jag så må uttrycka mig, en fond för allmännare spridning af de historiska insigter, som forskaren af en sådan samling kan inhemta, och detta ändamål föreställer jag mig skulle kunna vinnas derigenom, att, efter det Staten i första hand verkställt urval för sin samling, de högsta läroverken, universiteten borde ega att göra urval för de samlingar, som vid dem finnas, hvilka antagligen icke kunna vara gagnlösa. då den ungdom, som der bildas, till dem har ett lätt tillträde.

Men jag vill gå ännu ett steg längre och föreslår därför, att hvad sedermera af samlingen återstår måtte fördelas emellan de öfriga offentliga samlingar, som finnas på skiljda ställen i landsorterna, i synnerhet vid de fullständiga läroverken. Vi veta alla, att vid våra elementarläroverk under sednare tider bildats samlingar, hvilka ännu för några år sedan icke egde någon synnerlig vikt utan snarare voro att anse såsom aggregat af curiosa, men numera intaga ett framstående rum såsom undervisningsmateriel och, efter det de alltmer gjorts tillgängliga för den stora allmänheten, mäktigt bidragit till stärkande af intresset för bildningen och spridande af dess resultat. I Göteborg finnas äfvenledes dylika samlingar i stadens rika och betydliga museum.

Jag är visserligen öfvertygad om, att vi böra ega *en* myntsamling af hufvudsaklig vikt, och att stället för densammas förvarande bör vara hufvudstaden. Men likaväl i detta som i alla andra hänseenden måste jag protestera mot all ensidig centralisation och höja min röst till förmån för de institutioner, som i lika ändamål bildas i landsorterna och tjena att till alla folkklasser sprida odlingens rika frukter. Det är icke bland det minst glädjande i våra dagar att se huru de skiljda landsorterna vakna upp och finna angelägenheten af att hvar i sin stad taga vara på och söka tillägna sig hvad som kan bidraga till att bland dess befolkningar sprida och lifva hägen för bildning. Detta är ett bemödande, som Staten verksamt bör understödja, emedan derigenom på det bästa och enklaste sätt dess egna stora ändamål befrämjas.

Det är hufvudsakligen ur denna synpunkt, som jag framställt mitt förslag. Jag har ej velat låta detta tillfälle gå obegagnadt förbi utan att med värma uttala min åsigt om nödvändigheten för Staten att taga sig af och understödja dessa de särskilda provinsernas sträfvanden till högre kultur. Jag tror att derpå icke kan läggas för stor vikt; och då jag genom egen nära erfarenhet tror mig fullt inse de välsignade verkningar denna nya riktning i landsorternas sträfvande åstadkommit redan i sin början och ännu mer skall göra, om den understöddes och får fortfarande utveckla sig, så har jag med så mycket större ifver omfattat denna särskilda anledning att i ämnet uttala min öfvertygelse. Jag anhaller, att detta mitt yttrande måtte få åtfölja motionen till det Utskott, som kommer att behandla frågan.

Herr Östman: Jag hyser i det närmaste lika åsigt med den föregående talaren och kunde gerna hafva instämt i hans värtaliga framställning, om icke i detta ämne en enda omständighet förekommer, som måste afhålla mig från ett sådant instämmande. Jag kan nemligen icke medgifva, att något af myntkabinetets samlingar må från detsamma för ett eller annat ändamål uttagas; ty dessa samlingar äro upptagna bland den metalliska kassans tillgångar, och en minskning i desamma skulle således medföra en rubbning i beräkningen af denna kassa, hvilken beräkning, som bekant, spelar en stor rol i Riksbankens verksamhet. Det är på grund af denna omständighet, som jag icke kan rekommendera den nu föredragna motionen.

Herr Per Nilsson från Malmöhus län: Jag är den förste talaren tacksam för det yttrande han afgifvit och framför allt för det yrkande han framställt. För min del hade jag nemligen tänkt att gifva min motion en likadan utsträckning, som den ärade talaren påyrkat, ehuruval jag icke vågade att i sådant skick framlägga motionen för Riksdagen; men, såsom saken nu gestaltat sig, kan jag naturligtvis icke annat än på det lifligaste instämma i talarens yrkande, helst jag anser hvad som dermed åsyftas i vetenskapligt hänseende vara särdeles fördelaktigt.

Herr Chenon: Då jag instämde i Herr Per Nilssons motion, hade jag ännu icke varit i tillfälle att taga någon närmare kännedom om alla dess detaljer. Sedan jag nu åhört Herr Gumælii yttrande, ber jag att, på samma gång jag vidhåller mitt instämmande i motionen, äfven få instämma i den utveckling och det tillägg Herr Gumælius gifvit densamma.

Öfverläggningen var slutad och motionen hänvisades till Banko-Utskottet, dit äfven protokollet öfver öfverläggningen skulle åtfölja.

§ 5.

Hänvisades ytterligare

Herr *Anders Nilssons* motion, N:o 280, till Lag-Utskottet och

Herr *Fredrik Peterssons* motion, N:o 281, till Stats-Utskottet.

§ 6.

Vid föredragning af Herr *C. A. Larssons* motion, N:o 282, om hela den stående arméens indragning och landtförsvarets ordnande genom en fullständig nationalbeväpning, lemnades ordet till

Herr Hedlund, som yttrade: Vid remissen af denna Herr *C. A. Larssons* motion anhåller jag få inlägga min protest mot de ordalag, hvarmed den aktade motionären bedömt Herr *Chefens* för Landtförvarsdepartementet uppfattning af de gamla knektekontrakt, hvarpå det närvarande indelningsverket hvilar. Jag delar icke denna uppfattning, enär jag, bland annat, finner en betydlig skilnad mellan den värnepligt, som i fordnå tider berodde på ett uppbåd man ur huse till landets försvar mot en redan inbruten fiende, och den tillämpning af samma höga grundsats, som vill

af den värnepligtiga ungdomen bilda en stående armé. Detta oakadt har jag ej kunnat undgå att skänka den största aktning åt den sorgfälliga utredning af hithörande förhållanden, som utmärker det af nämnde Departementschef utförda och för Riksdagen framlagda arbete, hvori tillräckligt många skäl blifvit anförda för den klandrade åsigten, att de kunna rättfärdiga densamma såsom hvilande på en ärlig öfvertygelses grund. Det är, under sådana förhållanden, icke värdigt en god medborgare, aldraminst en representant, att jemföra en sådan framställning med en bedragares skamliga och brottsliga funder till att bringa en enfaldig allmoge i förderf, sedan han på förhand aflockat den blodspenningarne.

Den aktade motionären har, jag är derom förvissad, icke beräknat valören af sina ord, utan har mera afsett att gifva ett kraftuttryck åt sitt ogillande af de utaf Herr Krigsministern utvecklade satsar. Men om sådana kraftuttryck, hvilkas öppenhet icke bör ursäktas deras råhet, kunde ostraffadt tillåtas inom den gamla ståndsrepresentationen, så passa de icke för våra nya förhållanden, hvilka bjuda Riksdagens båda Kamrar, och icke minst den Andra, att vara måna om äfven den värdighet och det anseende, som bero på anständighet och hyfsning i våra uttryckssätt.

Jag känner mig, på grund häraf, manad att kraftigt protestera mot de afsedda ordalagen i motiverna till Herr C. A. Larssons motion.

Häruti förenade sig ett stort antal af Kammarens ledamöter.

Herr Reuterercrona: Likasom Herr Carl Anders Larsson i sin motion säger sig icke kunna låta stillatigande komma under Utskottets behandling "dylika," på sätt han uttrycker sig, "läror och tankar," Herr Krigsministern framställt i sitt anförande till Statsrådsprotokollet den 31 sistlidne December angående landtförsvarets organisation, kan jag icke låta motionen afgå till Utskottet, utan att, såsom motionären gjort emot Herr Krigsministerns så kallade "läror och tankar," inlägga den kraftigaste protest emot *framställningssättet* i motionen. Detta saknar nemligen den lugna pröfningens prägel, men bär deremot, i sårande och förnärmande ordalag, en stämpel af lidelsefullhet och bitterhet, som kränker Kammarens värdighet genom förgätenhet af den aktning representanten bör finna sig pliktig att egna det redbara arbetet i fosterlandets tjänst. Ett sådant af största förtjenst tror jag att hvar och en, som tager närmare del af Herr Krigsministerns ifrågavarande förslag och vill bedöma det oveldigt, skall tvingas erkänna det vara, fastän omöjligen alla de otaliga frågor i det vidt omfattande ämnet kunnat lösas på ett för alla tillfredsställande sätt. Motionären synes mig derföre i dubbelt mått felat med sitt häftiga, ja förolämpande uppträdande i motionen emot Herr Krigsministern, då jag anser Herr Krigsministern genom sitt framlagda, på stark fosterländsk grund byggda, organisationsförslag, hvars antagande otvifvelaktigt skulle befästa vår sjelfständighet för framtiden och hvars uppgörande måste varit utomordentligt mödosamt, gjort sig förtjent af Representationens aktningfulla erkänsla, som jag, för min del, begagnar tillfället att härmed lifligt betyga.

Det kunde visserligen kanske äfven vara på sitt ställe att nu ingå i närmare granskning af och något vidlyftigare yttrande öfver sjelfva den sak, som upptändt motionärens högsinta harm och i afseende hvarå han,

med det egna intressets patriotiska värma. brännmärkt Herr Krigsministerns förslag såsom kränkande både den enskilda och den offentliga rätten, men jag inskränker mig för närvarande till att endast bestrida detta och fästa uppmärksamheten derpå, att motionären sjelf genom sitt, naturligtvis mycket förtjenstfulla, så kallade motförslag -- hvilket upptager omkring 4 skrifna rader, hvaremot Herr Krigsministerns förslag omfattar öfver 400 tryckta sidor -- gjort sig skyldig till en ännu värre för syndelse, än Herr Krigsministern, emot det af motionären åberopade kraftiga förbudet af Konung Carl XI mot all rubbning af indelningsverket, samt att således, *enligt motionärens mening*, han sjelf rätteligen skulle betraktas vara en ännu större riksförrädare, än hvartill motionären nära nog sökt stämpla Herr Krigsministern, när motionären yrkar hela indelningsverkets upphäfvande, men Herr Krigsministern blott föreslår ändring i detsamma.

Jag anhåller, att detta mitt yttrande måtte få åtfölja motionen till Utskottet, dit den remitteras.

Herr C. A. Larsson: Ja, stryk får jag och kanske jag också förtjenar det, men jag tackar Gud, att det är mina vänner, som dermed hedra mig. Föröfrigt kan jag skatta mig lycklig öfver att Herr Krigsministern har fått dessa Herrar till försvarare. Det kunde aldrig fallit mig in att vilja utmåla Herr Krigsministern i sådana färger, som den siste värde talaren påbördat mig, så mycket mindre som han är min landsman och Östgöte som jag; hvad som egentligen frapperade mig vid läsningen af Herr Krigsministerns anföraude till Statsrådsprotokollet den 31 sistlidne December och hvad som äfven ligger till grund för Kongl. Propositionen, såsom den nu föreligger, det var den omständigheten, att Herr Krigsministern -- oaktadt han ur flera af Carl den elftes bref och reglementen sjelf citerar, huru kraftigt de deri omnämnda knektekontrakten mellan Kronan och den enskilde skattebonden voro upprättade och huruledes den, som understode sig dem bryta eller rubba, skulle anses såsom riksförrädare och ådraga sig Konungens högsta onåd -- Herr Krigsministern, säger jag, tyckes tyda denna högtidliga öfverenskommelse endast såsom ett värn mot rubbningar *nedifrån* och af icke den ringaste betydelse för Konung Carl den elfte eller för efterkommande konungar. Ingen kan undra på, att man blir litet "varm i kläderna," då man hör dylika läror af den högsta viljans organer predikas, i hvilka helt otvetydigt man låter förstå, att ett kontrakts uppfyllelse endast skall vara gällande för dem, som har att utgöra *skyldigheter*, men *icke* för den som har *rättigheter* motsvarande dessa skyldigheter. Vi veta dock litet hvar, att i dessa knektekontrakt blifvit tillförsäkrade de rustande jordeboksräntan emot underhållande af häst med mundering för everdliga tider, ett stadgande som nu gällt i 200 år. Kan man då tänka sig möjligheten af att, så ofantligt lång tid efteråt, denna förbindelse endast skulle gälla den rustande, men icke Konungen, icke Riksdagen, att den rusttjenstskyldige skulle helt ensidigt, utan sitt medgifvande, kunna påläggas huru stora bördor som helst. Det är mot en sådan lära som jag uppträdt och mot hvilken jag skall försöka att hålla stängen, så länge jag har en röst inom denna Kammare. Och att den läran aldrig af Kammaren kommer att accepteras, derfor har jag

en borgen uti ett yttrande af en högt ärad Grefve på Skånska bänken, då han i en likartad fråga för någon tid sedan så utlät sig: "Visserligen skulle det stå i den nya Representationens magt att i sina beslut våldföra den enskilda rätten; men häremot eger man det säkraste värn i den Svenska Representationens rättskänsla." Det var då frågan om ett angrepp mot embetsmännen för att beröfva dem deras fasta löner; nu gäller angreppet de rustande, från hvilka man vill taga de räntor, som de för everdliga tider fått sig tillförsäkrade. Dock — det är icke meningen att fullkomligt fråntaga dem räntorna. De skola i Nåder få behålla dem, men med det vilkor att de årligen betala Kronan 200 R:dr för hvarje rusthållsnummer i stället för den hittills kontraktsenligt fullgjorda vakansafgiften. Att ett sådant stadgande skulle vara både orättvist och obilligt, skall jag söka med ett exempel bevisa. Vi veta att rusthåll finnas, som äro taxerade till endast 6,000 R:dr, och likväl är att märka, att de nya taxeringsvärdena äro ganska höga, ja i allmänhet högre än hemmanen äro värda. Antag emellertid nu, att ett sådant rusthåll vore värdt 6,000 R:dr — det finnes rusthåll med ända till 159,000 R:drs taxeringsvärde och för dem är naturligtvis ingen svårighet att betala omnämnda 200 R:dr — ponera vidare att detta lilla rusthåll vore belastadt med ett hypotheckslån på halfva taxeringsvärdet, eller 3,000 R:dr, och att man dertill kunde ålägga detsamma en splitter ny betalningsskyldighet af 200 R:dr årligen (det är, efter 5 procent, räntan på ett kapital af 4000 R:dr); så blefve ju, genom ett accepterande af Herr Krigsministerns förslag och deraf följande ny beskattning, rusthållet belastadt med utgifter, svarande mot ett kapital af 7,000 R:dr, i stället för 3,000 R:dr, såsom det var förut. Ty egaren nödgades betala ränta å 4,000 R:dr till Kronan samt å 3,000 R:dr till in-teckningsegaren, eller jemnt 1,000 R:dr mera än hemmanet vid inköpet kostat. Egaren blef sålunda på denna manöver utaf med hela sitt egna kapital, och 1,000 R:dr derutöfver. Mot dylika läror måste jag på det högsta protestera, och jag är fullt förvissad om, att den förste aktade talaren, som lyckligtvis blifvit insatt som medlem i det Särskilda Utskottet för arméfrågans behandling, sedan han närmare satt sig in i Herr Krigsministerns förslag, skall komma att biträda min nu uttalade åsigt. En annan omständighet är att noga beakta. Från Regeringens sida predikas nu en helt annan lära, än då det varit fråga om att aflyfta från jordbruket någon af dess bördor. Nu, då det gäller att lägga ett nytt onus på jordbruket, säger man till jordbrukaren: Ni har köpt er jord *alltför dyrt*, Ni må derfor skylla Er sjelf! — då deremot, när försök gjorts att få ett onus afvältradt från jordbruket, jordbrukaren sålunda afspisats: Ni har köpt Er jord *med åtföljande onera*, nu må Ni sjelf stå Ert kast o. s. v. Härpå har jag lagt synnerlig vikt i min motion, hvilken måhända anses alltför radikal för att ha någon utsigt att gå igenom; men jag urskuldar mig dermed, att den ena ytterligheten kan vara lika så god som den andra. Den ena hvilat åtminstone på rättvisans grund, icke så den andra, hvilken, såsom jag sökt visa, tvärtom kränker enskilda personers rätt.

Slutligen ber jag Utskottet ursäktade de mindre svarfvade uttryck, som förekomma i min motion. Jag huser ingen häg för att i tal eller skrift såra eller förolämpa någon, men om jag icke skulle vara så fin i uttryc-

ken, så får det väl skrivas på min bristande lärdom. Visserligen får jag erkänna, att jag kunnat vara något mildare i mina ord, men jag tillstår öppet, att jag trodde, att det i alla fall icke skulle göra nog tillräcklig effekt. Utan att inlåta mig i besvarande af de vackra epitheter jag af de föregående talarne fått, ber jag slutligen blott att få erinra, det jag i motionen förbehållit mig att få till Utskottet inkomma med en sådan utredning af skälen till min motion som af det särdeles vidlyftiga förslaget kan vara påkalladt — skolande jag dervid söka lugnt och sansadt bjuda skäl för mina åsikter, hvilka jag skall söka försvara så godt i min för- måga står.

Herr Ridderstad: Jag hade från början tänkt inlåta mig i en närmare granskning af så väl *formen* som *innehållet* i nu förevarande motion, men vill med hänsyn till hvad redan blifvit yttradt i afseende på den *förra*, inskränka mig till en granskning endast af det *sednare*.

Motionären gör i sin framställning åtskilliga anspelningar utgående derpå, att det af Kongl. Maj:t framlagda förslag till landtförsvarets organisation skulle förnärma rusthållarnes rätt. Så är dock icke förhållandet. Den Kongl. Propositionen afser ej genomförandet af några emot dem orättvisa åtgärder. Såväl 73 som 80 §§ Regeringsformen föreskrifva uttryckligen, att förändringar i nu ifrågavarande hänsende kunna ske genom Konungens och Riksdagens sammanstående beslut. Jag frågar då, om icke denna fråga, då hon, som förhållandet är nu, hänskjutits till Riksdagens behandling, blifvit dragen inför rätt forum?

För öfrigt anhåller jag, att till närmare belysning af denna sak få fästa uppmärksamheten på förhållandet inom motionärens egen hemort, Östergötland.

Rusthållarne inom denna provins voro sistlidne sommar, till följd af en från Kongl. Maj:t emanerad Skrifvelse, sammankallade till ett allmänt och gemensamt möte i Linköping, för att yttra sig huruvida de, då passevolanskontrakten snart löpte till ända, ville utbyta nuvarande passevolansafgifterna mot en årlig afgäld af 200 R:dr för hvarje rusthåll.

Vid de enskilda öfverläggningar, som föregingo sammanträdet — och hvilka öfverläggningar ingalunda hemlighöllos, enär, efter hvad jag vill påminna mig, ortens tidningar relaterade förhandlingarne, — voro meningarne på intet vis enstämmiga *emot* "utbytet", utan tvärtom ganska motsatta, så att till och med en del rusthållare förklarade sig benägna att derpå ingå.

Ställningen var också ganska ömtålig. Enär passevolanskontrakten, som sagdt är, inom ett par år voro tilländalupna, kunde nemligen, derest man nu ej inginge på det föreslagna utbytet, fråga möjligen uppstå att *sitta upp*.

Det var klämman.

Konsten var att undvika den och ändock ej nödgas ingå på den erbjudna, något förhöjda afgiften.

Vid det förberedande enskilda sammanträdet fingo rusthållarne nu råd derefter. Jag kan ej fullt redogöra för dem, och kanske det ej heller vore riktigt. Men på grund af dessa råd förkastade det största antalet rusthållare, vid det allmänna mötet dagen derpå, den från Regeringens

sida framställda förfrågan om utbytet. Likväl var det ej alla som så tänkte, ty åtskillige rusthållare — jag kan ej med säkerhet angifva deras antal, men som jag tror 11 eller 14 — föredrogo, i olikhet med pluraliteten, att, just till följd af ställningens osäkerhet, heldre ingå att erlægga berörda förhöjda afgift än att befara möjligheten af regementets uppsättande.

Så är förhållandet.

Regeringens handlingssätt är fullkomligt klart och står i den fullkomligaste öfverensstämmelse med kontraherade förhållanden.

Rusthållarne hafva i och förmedelst de upprättade och ingångna vakanskontrakten iklädt sig förbindelser gent emot staten. När tiden för dessa kontrakt går till ända, måste ovilkorligen antingen nya sådana upprättas, öfverensstämmande med nuvarande affärsförhållanden och varuvärden eller regementet åter sitta upp Staten hvarken kan eller får efterskänka sina rättigheter.

Östergötland, mine Herrar, har under många år burit en stor och vigtig önskan under sitt hjerta; den önskan nemligen, att genom östra stambanans fullbordande blifva förenadt med landets stora stambanen. Denna naturliga, billiga, ja! rättmätiga önskan utgör vilkoret för utvecklingen af dess materiela bestånd och framåtskridande, och ingen kan eller bör därför förundra sig öfver att den i sig förenar hela provinsens tänkesätt. Ännu alltjemt har dock provinsen mer än en gång förgäfves vädjat till statsmagterna härom. De allt hitintills sålunda svikna förhoppningarne kunna visserligen hafva framkallat och väckt något missmod inom provinsen, men icke något *öfvermod* att på annat sätt söka undandraga Staten, hvad Staten rättvisligen tillkommer. Östergötland är af en mild försyn alltför rikt lottadt, och dess befolkning af alltför redbar natur och aktningsvärda tänkesätt, för att någonsin vilja beträda en sådan bana. Det är icke svårt att inse hvarthän denna motion syftar. Utan att jag vill närmare påpeka dess egentliga motiver, torde man dock, af hvad jag redan haft äran anföra, dertill kunna sluta sig. Östergötland skall icke, jag tror mig kunna försäkra det, med behag, utan fast heldre med misshag emottaga underrättelsen om den. Och hvad jag med all visshet kan tillägga, det är, att Östergötland åtminstone aldrig skall gilla det sätt, det språk och den ton, hvori den är hållen. Östergötland fordrar af sina riksdagsombud att provinsens talan skall föras på ett värdigt sätt; hvad provinsen icke vill förlora är bland mycket denna Kammares aktning.

Herr Key:

Herr Renström: Då jag är af Herr Ridderstad förekommen, afstår jag från ordet.

Öfverläggningen var slutad, och blef på Herr Talmannens framställning motionen hänvisad till det Särskilda Utskott, som blifvit tillsatt för behandling af frågor rörande landtförsvarets organisation; skolande de nu afgifna yttrandena jemväl till bemälda Utskott öfverlemnas.

§ 7.

Af bordlagda motioner hänvisades:

Herr *C. I. Bengtssons* motion, N:o 283, till Stats-Utskottet;

Herr *Per Nilssons* från Christianstads län motion, N:o 284, till Stats-Utskottet;

Herr *Fahländers* motion, N:o 285, till Tillfälligt Utskott;

Herr *Nils Larsons* motion, N:o 286, till Lag-Utskottet;

Herr *Staafts* motion, N:o 287, till Stats-Utskottet;

Herr *Åke Anderssons* motion, N:o 288, till Bevillings-Utskottet.

§ 8.

Föredrogs änyo Herr *Jöns Pehrssons* motion, N:o 289, om ordensväsendets upphäfvande eller inskränkning.

Härvid yttrade:

Herr Hedlund: Jag instämmer till det aldrig väsendtligaste i denna motions syfte, i det jag betraktar hela detta dekorationssystem såsom en grannlåt och flärd, mera öfverensstämmande med de ociviliserade folkens sed att pryda sig med glasperlor och andra smycken, än med de mera framskridna folkens odling, och jag anser denna fåfänga aldrig minst värdig kyrkans män. Från denna synpunkt blifva dock dessa dekorationer mera föremål för vårt löje än för klander; men de medföra deremot en annan större olägenhet i det de utgöra korruptionsmedel. Det finnes nemligen ett ganska stort antal människor, som ännu stå på en sådan grund att de eftersträfva dessa prydnader. Hvarföre göra de väl detta? Jo, emedan dessa s. k. ordnar till sin idé skulle utmärka lärdom, tapperhet eller borgerliga dygder; men sjelfva denna idé var falsk, ty den lärde behöfde och bör ej skriva på sitt bröst: jag är lärd; den tappre mannen behöfver icke skriva, jag är en tapper man; aldrig minst höfves det fromheten att på bröstet eller annan del af den menckliga lekamen skriva, att man är from och ödmjuk. Hela detta ordensväsende är ett falskt och förderfligt system. Emellertid finnas, som sagt, personer, som sätta värde på dessa s. k. utmärkelser, och det är just derigenom de i verkligheten blifva korruptionsmedel.

Kunde man utforska ordensväsendets historia, skulle man utan tvifvel få ganska lärerika bidrag till den menckliga litenhetens historia. Jag tror, att detta ordenssystem utgör en af monarkiens svagaste punkter. Enligt mitt förmenande bör denna stora institution hvilas på folkets ädlare och högre känslor; och jag anser deremot att hvarje institution, som söker sitt stöd i fåfänga och flärd, befinner sig på ett sluttande plan, hvilket icke slutar förrän med institutionen sjelf.

Under det jag sålunda instämmer i motionens syfte, måste jag mot det sätt, hvarpå den blifvit affattad, inlägga min protest, liksom jag förut i dag gjort det mot motiverna i en annan motion. Motionären säger nemligen, att det är "på detta sätt skurkar och bedragare ofta belönas." Hade motionären sagt: Man har gjort den beklagliga erfarenhet, att dessa

belöningar äfven träffat människor, hvilka sedermera befunnits vara bedragare, då hade han uttalat en beklaglig sanning, likasom det inträffar, att en folkvald representant af Riksdagen befunnits vara en ohederlig man; men, om man deremot djerfdes uttala det påståendet, att Svenska folket ofta väljer skurkar och bedragare till representanter, skulle man hafva framkastat en beskyllning, som borde på det allvarligaste näpasas.

Jag anser att uttryck af den råa natur som det nu anmärkta icke böra i denna Kammare höras, ej ens från den plats derifrån det nu utgått.

Herr Ridderstad: Ehuru väl meningarne om en institution, som bestått i århundraden, kunna vara ganska delade, ja! till och med alldeles motsatta till de åsigtter den siste talaren framställt, samt ämnet sålunda på långt när icke ännu kan anses vara uttömdt, lemnar jag likväl frågan derom nu derhän; men det förekommer i motionen ett yttrande, som jemväl den siste talaren påpekat, och vid hvilket äfven jag vill fästa mig.

Motionären yttrar i sin motion: "att skurkar och uppenbara bedragare ofta nog belönas med en eller annan riddareorden." Jag kan icke betvifla, att ej hvarje riksdagsman gör för sig fullkomligt klart hvad han, i hvarje förekommande fall, andrager. Innebär då hans andragande positiva, i högsta grad kränkande angripelser, måtte man desto heldre förutsätta detta. I förevarande fall är ingen bestämd person angifven; förmenandet är utkastadt i allmänhet. Det kan träffa personer likaväl inom denna Kammare, som utom den. Det är, efter min uppfattning, en förgripelse af svåraste art, emedan, hvilka äro skyldige, hvilka oskyldige? Men, som sagdt, motionären kan gerna icke ha framkommit med denna förnärmande allmänna anklagelse, sakuande skäl derför, ehuru väl jag för min del förgäfvos söker derefter. Att en och annan person, som redan blifvit beklädd med en eller annan orden, *sedermora* kunnat råka i förderf och beträdd brottets bana, har jag mig väl bekant — menckliga naturen är icke bättre — men här är icke fråga derom, utan om skurkar och bedragare, som, liksom *derför*, blifvit belönade. Hvilka kunna desse vara? De i detta afseendet anklagelsefria ega rätt att blifva skiljde från de anklagelsevärde? Landet har i allmänhet också fog att i en fråga, sådan som denna, utfordra och erhålla fullständig upplysning. Jag kan ej annat än anhålla, det motionären må anförda de för sitt anfall talande exempel, som föranledt honom till detsamma och tvifvelsutän tarfvas, försåvidt det skall kunna anses befogadt.

Herr Jöns Pehrsson: Liksom nyss min värde kamrat framför mig, så har äfven jag nu, med anledning af min motion, bekommit stryk och måste i likhet med honom erkänna, att det kanske icke varit alldeles oförtjent. Jag har möjligen icke lagt mina ord tillräckligt väl, hvartill min okunnighet är orsak; men försäkrar, att det ej varit min mening förnärma någon genom tal eller uttryck. Då man begärt, att exempel af mig skulle framdragas, bevisande sanningen af mitt påstående, får jag nämna, att jag påminner mig hafva hört att personer e chapperat till Amerika, hvilka varit belönda med ordensstjerner. Jag begär få motionen remitterad till Tillfälligt Utskott.

Då, efter sålunda slutad öfverläggning, fråga uppstod om det Utskott, till hvilket nu föredragna motion borde hänvisas, begärde

Herr Bergström ordet och yttrade: Efter hvad jag kan finna, tillkommer motionen Konstitutions-Utskottets behandling.

Ehuru Herr Talmannen förklarade sig icke kunna dela den åsigt, som yttrats om hänvisning till Konstitutions-Utskottet af ifrågavarande motion, den Herr Talmannen för sin del ansåg vara af beskaffenhet att tillhöra Tillfälligt Utskotts handläggning, ville Herr Talmannen likväl framställa proposition å sistnämnda mening. Denna proposition besvarades emellertid med öfvervägande nej, hvarefter motionen, som förklarades tillhöra Tillfälligt Utskotts behandling, nu blef till sådant Utskott hänvisad.

§ 9.

Bördlagda motioner hänvisades.

Herr *Bergers*, N:o 290, till Stats-Utskottet;

Herr *Petter Anderssons*, N:o 291, till Tillfälligt Utskott;

Herr *Anders August Andersons*, N:is 292, 293 och 294, till Lag-Utskottet;

Herr *Kjellsons*, N:o 295, till Stats-Utskottet;

Herr *Jan Anderssons*, N:o 296, till Stats-Utskottet och N:o 297, till Konstitutions-Utskottet;

Herr *Ridderstads*, N:is 298 och 299, till Tillfälligt Utskott, N:o 300 till Stats-Utskottet och N:o 301, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Johannes Anderssons*, N:o 302,

Herr *Per Anderssons*, N:o 303, och

Herr *Åke Anderssons*, N:o 304, till Stats-Utskottet;

Herr Friherre *Liljenrantz'*, N:is 305 och 306, till Stats-Utskottet.

§ 10.

Förekom Herr Friherre *Liljenrantz'* motion, N:o 307, derom att något anslag till handels- och sjöfartsfonden icke må för nästa år anvisas, samt om uppförande å vederbörande Hufvudtitlar af åtskilliga bland de utgifter, som hittills blifvit från nämnda fond bestridda.

Ordet lemnades åt Herr Statsrådet *Adlercreutz*, som yttrade: Den förevarande motionen omfattar tre särskilda delar. af hvilka den första i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts i ämnet afgifna nådiga Proposition innefattar hemställan om upphörande för framtiden af det till handels- och sjöfartsfonden nu utgående årliga anslag af 750,000 R:dr. Uti motionens andra punkt föreslås att åtskilliga ifrån handels- och sjöfartsfonden utgående årliga utgifter, som till sin natur tillhöra någon viss hufvudtitel, måtte för framtiden på densamma uppföras. Häri skiljer motionen sig ej heller från den Kongl. Propositionen.

Den tredje punkten åter innebär en ganska betydlig afvikelse från nämnda Proposition. Denna punkt handlar om de till aflösning af Öresunds- och Scheldetullen årligen utgående afgifter, hvilkas skiljande från

fonden Kongl. Maj:t jemväl föreslagit; och anhåller jag att berörda punkt måtte uppläsas.

Efter den ifrågavarande punktens uppläsning, yttrade Herr Statsrådet Adlercreutz vidare: Jag är i fråga om denna nu upplästa punkt tveksam, huru man rätteligen skall fatta motionens syfte. Efter dess ordalydelse föranledes man antaga meningen vara den, att sedan från fondens för hvarje år disponibla tillgångar afgått så mycket, som erfordras för liqid af de på fonden redan anvisade utgifter, hvilkas skiljande derifrån icke blifvit af Kongl. Maj:t föreslaget, återstoden skall i sin helhet, så långt den förslår, användas till betalningarne för aflösning af de ifrågavarande begge tullarne, och att endast den brist, som härvid kan uppstå, skall betäckas genom ett af Riksdagen till Kongl. Maj:ts disposition ställt särskildt anslag.

Om denna tydning vore riktig, så låge obestriddigen i motionen ett försök att — om än i mild och len form — på ett högst betänkligt sätt inskränka den Kongl. Maj:ts dispositionsrätt öfver handels- och sjöfartsfondens samlade medel, hvilken mig veterligen hittills ej blifvit af någon ifrågasatt. Jag kan likväl så mycket mindre föreställa mig, att detta skulle vara motionärens afsigt, som jag af ett hans yttrande, då detta ämne sistlidne riksdag diskuterades, finner, att han då ansåg Kongl. Maj:ts ifrågavarande dispositionsrätt obestriddig. Ett ytterligare stöd för detta antagande ligger äfven i motionärens vid samma tillfälle gjorda erkännande, att handels- och sjöfartsfondens inkomster blifvit till allmän båt-nad använda; och då antagas bör att motionären jemväl velat med sitt förslag gagna det allmänna, blifver det svårt att förlika denna afsigt med en önskan att förhindra Kongl. Maj:t från att i handels och sjöfartens intresse fortsätta sin allmännyttiga verksamhet genom att beröfva honom alla derför erforderliga tillgångar. Derest motionen skulle innefatta nyss angifna syfte, blefve genom dess antagande följden att Kongl. Maj:t, i stället för att ega verklig dispositionsrätt öfver fonden, endast komme att hålla ett liqidationskontor för betalning af fondens löpande utgifter; och det på sådant sätt att fondens tillgångar, hvilka nu öfverstiga 2,000,000 R:dr, år 1877, då Öresundska tullens aflösning blifvit fullbordad, nedgått till vida under 1,000,000 R:dr.

Men äfven antaget, att motionärens mening ej skulle vara den nu antydda, utan Kongl. Maj:t enligt motionens innehåll fortfarande vara berättigad att till de systemål han finner gagneliga anvisa medel å fonden, synes förslaget enligt min tanka vara allt annat än välbetänkt. I den oftanämnda nådiga Propositionen har Kongl. Maj:t redan inskränkt tillgångarne för handels och sjöfartens understöd och befrämjande så mycket, som med afseende å dessa näringars vigt och betydelse skäligen kan ifrågasättas. Att gå längre, vore, efter mitt förmenande, att gå för långt. De företag, som äro af beskaffenhet att kunna erhålla understöd ifrån handels- och sjöfartsfonden fordra i allmänhet stora summor och ofta att erhålla dessa genast. Om t. ex. genom en naturtilldragelse ett hamnarbete blir förstördt, om några slussar på en vigtig kanallinie rasa, om en undervattenstelegraf brister eller Svenska handelsflaggan kommer i behof af skydd på främmande farvatten, samt vid ett sådant eller liknande tillfälle ett rop om hjälp kommer till Kongl. Maj:t, så går det ej väl för sig, att Kongl. Maj:t svarar: "vänta, nästa år blifver väl riksdag; och året der-

efter kunna möjligen penningar komma". Här om någonsin gäller den satsen att snar hjälp är dubbel hjälp; och är då vid nästföregående årets slut fondens kontanta kassa tömd till botten, finnes föga utsigt att den behöfliga hjälpen skall kunna af Kongl. Maj:t lemnas. Att så ordna förhållandena, synes mig ingalunda öfverensstämma med klokhetens fordringar.

Jag anhåller, att dessa anmärkingar måtte få åtfölja motionen vid dess remiss till vederbörligt Utskott.

Herr Friherre Liljencrantz: Herr Talman, mine Herrar! Herr Statsrådet och Chefen för Civil-departementet har, såsom jag tror att äfven redaktionen af den ifrågavarande paragrafen i min motion ger vid handen, gjort den tolkning deraf, som jag sjelf afsett. Jag har nemligen afsett, att handels- och sjöfartsfonden småningom skulle försvinna, och att de ändamål, som skolat af denna fond tillgodoses, måtte, i likhet med alla andra statsändamål, derefter genom anslag af Riksdagen befrämjas. Aldrig har jag hvarken vid föregående riksdagar eller vid denna bestridt Kongl. Maj:ts dispositionsrätt öfver nämnda fond, men af detta erkännande följer ej, att icke de af Kongl. Maj:t gjorda anvisningar å fonden skulle utgå äfven utan Riksdagens anslag. Jag har aldrig tänkt, att Riksdagen skulle fränhända Kongl. Maj:t denna rätt att anvisa anslag på fonden.

Att snar hjälp är dubbel hjälp torde ej kunna disputeras, och möjligheten att åstadkomma sådan inskränkes ej genom min ifrågavarande motion.

Jag har svårt för att fortsätta vidare, då jag under förmiddagen varit och ännu är plågad af ett ganska häftigt illamående; och som frågan nu icke föreligger till afgörande, öfverlemnar jag den till Utskottets behandling.

Vidare blef ej anfördt, och såväl nu föredragna motion som de yttranden, hvilka i anledning af densamma afgifvits, blefvo till Stats-Utskottet hänvisade.

§ 11.

Slutligen blefvo hänvisade:

Herr Friherre *Liljencrantz'* motioner, N:o 308 till Stats-Utskottet, N:o 309 till Bevillnings-Utskottet och N:o 310 till Lag-Utskottet;

Herr *Staaffs* motioner, N:o 311 till Stats-Utskottet och N:o 312 till Lag-Utskottet;

Herr *Medins* motion, N:o 313, till Banko-Utskottet;

Herr *O. B. Olssons* motioner, N:is 314 och 315, till Lag-Utskottet;

Herr *Jan Anderssons* motion, N:o 316, till Stats-Utskottet;

Herr *Engmans* motion, N:o 317, till Banko-Utskottet;

Herr *Per Nilssons* från Örebro län motion, N:o 318, till Lag-Utskottet;

Herr *Anders Nilssons* motion, N:o 319, till Stats-Utskottet;

Herr *Grafströms* motioner, N:o 320 till Lag-Utskottet och N:o 321 till Stats-Utskottet;

Herr *Sjöbergs* motion, N:o 322 och
 Herr *Lindhagens* motioner, N:is 323 och 324, till Stats-Utskottet;
 Herr *Wijks* motioner, N:is 325 och 326, till Banko-Utskottet;
 Herr *Nils Anderssons* motion, N:o 327, till Stats-Utskottet;
 Herr *Lars Daniel Anderssons* motion, N:o 328, till Bevillnings-
 Utskottet;
 Herr *Petres* motion, N:o 329, till Stats-Utskottet;
 Herr *Sven Nilssons* motion, N:o 330, till Tillfälligt Utskott;
 Herr *Chenons* motion, N:o 331, till Tillfälligt Utskott;
 Herr *Sandstedts* motioner, N:o 332 till Bevillnings-Utskottet, N:o 333
 till Banko-Utskottet och N:o 334 till Tillfälligt Utskott;
 Herr *Westblads* motion, N:o 335, till Stats-Utskottet;
 Herr *Johan Olssons* motion, N:o 336, till Bevillnings-Utskottet;
 Herr *Johan Eric Johanssons* motion, N:o 337, till Lag-Utskottet;
 Herr *Lars Perssons* motion, N:o 338, till Tillfälligt Utskott; och
 Herr *Grafströms* motion, N:o 339, till Bevillnings-Utskottet.

§ 12.

På Herr Talmannens framställning beslöt Kammaren, att, i likhet med hvad under sednaste tvänne riksdagar egt rum, lemna i uppdrag åt Herr Talmannen att, i samråd med sekreteraren, uppgöra och till Kammarens granskning framlägga förslag till gruppering och fördelning af alla de motioner, som af Kammaren blifvit till tillfälligt Utskott hänvisade.

§ 13.

Herr Talmannen hemställde, huruvida Kammaren i enlighet med hvad Herrar Talmän vid hållet sammanträde öfverenskommit föreslå, behagade besluta, dels att vid början af sammanträdet Onsdagen den 3 nästkommande månad företaga val af två revisorer och två revisors-suppleanter för ej mindre Bankens diskontkontor än jemväl för hvar ett af Bankens lånekontor i orterna, dels jemväl att dessa val skulle ega rum i den ordning, att omedelbart efter det val af revisorer för ett af nämnda kontor egt rum, skulle revisorssuppleanter för samma kontor väljas; — och blefvo dessa hemställanden af Kammaren bifallna.

§ 14.

På derom framställd begäran beviljades ledighet från riksdagsgöromålen åt:

Herr *Treffenberg* från och med i dag under 14 dagar,
 „ *Swartz* från och med den 1 till och med den 6 Februari, och
 „ *Myrtin*, från och med den 3 till och med den 16 Februari.

§ 15.

Föredrogos och bordlades nu inkomna ärenden:

Banko-Utskottets Memorial N:o 1, med öfverlemnande af Banko-fullmäktiges till Utskottet afgifna berättelse; och

Kansli-deputerades Memorial N:o 1, angående antagande af tjänstemän och vaktbetjening i Riksdagens Kansli.

§ 16.

Ordet lemnades härefter till

Herr Sven Nilsson, som yttrade: I anledning deraf att jag i dag blifvit vald till ledamot i Riksdagens Särskilda Utskott för behandling af militärfrågor, anser jag mig sålunda ega skäl att afsäga mig den mig äfven uppdragna platsen såsom ledamot af Bevillnings-Utskottet, derifrån jag fördenskull hos Kammaren anhåller att blifva entledigad.

Kammaren biföll denna Herr Sven Nilssons anhållan och föreslog i anledning häraf Herr Talmannen att i Herr Sven Nilssons ställe en ledamot i Bevillnings-Utskottet skulle utses nästa Onsdag den 3 Februari näst efter de val, som, enligt detta protokolls 13 §, redan blifvit beslutade att nämnda dag hållas. Denna framställning bifölls.

Sammanträdet afslutades kl. 1¼ e. m.

In fidem
H. Husberg.

Måndagen den 1 Februari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 25 och protokollsutdrag för den 30 nyss förlidne Januari.

§ 2.

Föredrogos på bordet hvilande ärenden:

Banko-Utskottets Memorial N:o 1, med öfverlemnande af Banko-fullmäktiges till Utskottet afgifna berättelse;

Lades till handlingarne.

Kansli-Deputerades Memorial N:o 1, angående antagande af tjänstemän och vaktbetjening i Riksdagens Kansli.

Bifölls.